

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 22 maart 2021
(OR. en)

7247/21

ENV 174
CLIMA 55
MAR 43
PECHE 98
COMPET 202
FIN 196

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	22 maart 2021
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	6758/21
Betreft:	Speciaal verslag nr. 26/2020 van de Europese Rekenkamer: "Het mariene milieu: de EU biedt brede, maar geen diepgaande bescherming" - Conclusies van de Raad

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies van de Raad over bovengenoemd onderwerp, die de Raad tijdens zijn 3787e zitting, op 22 maart 2021, heeft goedgekeurd.

Speciaal verslag nr. 26/2020 van de Europese Rekenkamer: "Het mariene milieu: de EU biedt brede, maar geen diepgaande bescherming"

- Conclusies van de Raad -

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

1. HERINNEREND AAN zijn conclusies over de verbetering van de behandeling van de speciale verslagen van de Rekenkamer in het kader van de kwijtingsprocedure¹;
2. VERWELKOMT het Speciaal verslag nr. 26/2020 van de Rekenkamer getiteld "Het mariene milieu: de EU biedt brede, maar geen diepgaande bescherming";
3. ONDERSTREEPT het economische, sociale en ecologische belang van het mariene milieu en zijn natuurlijke rijkdommen;
4. HERINNERT ERAAN dat de EU zich verbonden heeft aan de uitvoering van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de VN, met name van duurzame-ontwikkelingsdoelstelling 14, met doelen voor "het leven in het water", en aan de Aichi-doelstellingen van de VN in het kader van het Verdrag inzake biologische diversiteit; CONSTATEERT dat deze doelstellingen nog niet zijn gehaald;
5. HERINNERT AAN de mededeling van de Europese Commissie "De Europese Green Deal", waarin voorstellen worden gedaan voor een transitie in de gehele economie en een duurzame-groeistrategie waarbij gestreefd wordt naar rechtvaardigheid en inclusiviteit, en die tegelijkertijd de welvaart moet waarborgen en de planeet moet beschermen;

¹ Doc. 7515/00 + COR 1.

6. HERINNERT VOORTS AAN de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 en de daarover aangenomen Raadsconclusies²; WIJST EROP dat de strategie tot doel heeft een samenhangend en doeltreffend beheerd EU-plan voor het herstel van de natuur op te stellen en een uitgebreider EU-breed netwerk van beschermde gebieden op het land en in de zee in te stellen. Dit betekent dat ten minste 30 % van de zee in Europa wordt beschermd, waarvan ten minste een derde strikt beschermd. Alle lidstaten dragen samen bij tot het behalen van deze streefcijfers, rekening houdend met de nationale omstandigheden; MERKT OP dat in de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 wordt opgeroepen tot volledige uitvoering van het gemeenschappelijk visserijbeleid van de EU (GVB), de kaderrichtlijn mariene strategie en de vogelrichtlijn en de habitatrichtlijn; en HERINNERT ook AAN de "van boer tot bord"-strategie, die samen met de EU-biodiversiteitsstrategie is gepresenteerd;
7. ONDERKENT dat sommige visserijmethoden en andere activiteiten een belasting vormen voor het mariene milieu, door de rijkdommen die hierdoor worden weggehaald en de schade die hiermee aan de zeebodem wordt toegebracht; WIJST ER in dit verband OP dat de klimaatverandering, verontreiniging in al haar vormen, waaronder zwerfvuil op zee, microplastics en onderwaterlawaai, de verspreiding van uitheemse soorten, kustontwikkeling en andere menselijke activiteiten ook negatieve gevolgen kunnen hebben voor de mariene biodiversiteit;
8. BENADRUKT dat om via bescherming en herstel de uitdagingen die op de mariene ecosystemen afkomen, aan te pakken, en om overeenkomstig de kaderrichtlijn mariene strategie een goede milieutoestand te bereiken en de milieudimensie van het geïntegreerd maritiem beleid van de EU te verwezenlijken, dringend een geïntegreerde benadering van de bescherming en het duurzame gebruik van het mariene milieu nodig is, onder meer in de vorm van actieve bijdragen van alle relevante sectorale beleidsvormen en instrumenten, zoals het GVB, de vogelrichtlijn en de habitatrichtlijn, de kaderrichtlijn water en het gemeenschappelijk landbouwbeleid, zowel op nationaal als op EU-niveau. Daarbij moet rekening worden gehouden met de bijzondere rol van regionale zeeverdragen en, in voorkomend geval, regionale organisaties voor visserijbeheer;

² Doc. 12210/20.

9. HERINNERT ERAAN dat, conform de Verdragen, de eisen inzake milieubescherming moeten worden geïntegreerd in de omschrijving en uitvoering van het beleid en het optreden van de Unie, in het bijzonder met het oog op het bevorderen van duurzame ontwikkeling; ONDERSTREEPT dat de EU zich inzet voor de bescherming van het mariene milieu en de instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee door middel van respectievelijk haar milieu- en visserijbeleid;
10. HERINNERT ERAAN dat de EU op grond van het GVB exclusief bevoegd is voor de instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee en dat de EU en de lidstaten een gedeelde bevoegdheid hebben op milieugebied, waaronder de instandhouding van de mariene biodiversiteit; BENADRUKT dat het GVB tevens de instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee omvat, evenals het beheer van de visserijtakken en vloten die deze rijkdommen exploiteren, en dat het tot doel heeft ervoor te zorgen dat de visserijactiviteiten en de gemeenschappelijke marktordening voor visserij- en aquacultuurproducten (de gemeenschappelijke marktordeningen) ecologisch, maatschappelijk en economisch duurzaam zijn, teneinde de negatieve gevolgen ervan voor het mariene ecosysteem tot een minimum te beperken;
11. ONDERKENT de reeds door de Commissie en de lidstaten genomen maatregelen om de goede milieutoestand van het mariene milieu te bereiken of te behouden; ERKENT dat het belangrijk is alle inspanningen voor het bevorderen van de doeltreffende bescherming van mariene ecosystemen te ondersteunen en de druk van menselijke activiteiten met negatieve gevolgen voor die systemen te verlagen, en tegelijkertijd de duurzame visserij te stimuleren, met inbegrip van maatregelen van de lidstaten om de bepalingen van milieu- en visserijwetgeving volledig uit te voeren;
12. BETREURT dat ondanks voortdurende inspanningen de maatregelen tot nu toe niet tot een herstel van de goede milieutoestand van de mariene wateren van de EU-lidstaten of duurzame bevissing voor bepaalde soorten hebben geleid, en de achteruitgang van de mariene biodiversiteit in de door het verslag van de Rekenkamer behandelde zeeën geen halt is toegeroepen; STELT VAST dat er volgens het verslag van de Rekenkamer in de Atlantische Oceaan, waar visserijbeheer voornamelijk aan beperkingen van de toegestane vangsten is gekoppeld, meetbare vooruitgang is geboekt richting maximale duurzame opbrengst, terwijl in de Middellandse Zee, waar visserijbeheer voornamelijk aan beperkingen van de visserij-inspanning (en niet van de vangsten) is gekoppeld, de bevissingscoëfficiënten twee keer zo hoog waren als het duurzame niveau;

13. WIJST er in dit verband OP dat het gedeelde visserijbeheer met derde landen een bijkomende uitdaging is voor de bescherming van het mariene milieu in de Middellandse Zee; WIJST ER voorts OP dat de voortdurende inspanningen ter verbetering van het visserijbeheer in de Middellandse Zee meetbare resultaten beginnen op te leveren, zoals is aangetoond in het nieuwe verslag over de toestand van de visserij in de Middellandse Zee en de Zwarte Zee (SoMFi 2020); uit dat verslag blijkt dat het percentage overbeviste bestanden tussen 2014 en 2018 met meer dan 10 % is gedaald en dat het aantal visbestanden met een hoge relatieve biomassa in de afgelopen twee jaar is verdubbeld;
14. MOEDIGT de Rekenkamer AAN deze evaluatie uit te breiden naar alle mariene regio's of subregio's; IS VAN MENING dat de controle in de toekomst kan worden verbeterd door er andere aspecten van de kaderrichtlijn maritieme strategie in mee te nemen, teneinde alle descriptors van het mariene milieu te behandelen, en dat daarbij de nadruk moet liggen op de meest belastende factoren voor elke regio of subregio die in het kader van de nationale mariene strategieën van bovengenoemde kaderrichtlijn zijn vastgesteld, en op de belemmeringen voor het bereiken van een goede milieutoestand;
15. HERINNERT AAN het technisch verslag 4/2019 van het Europees Thematisch Centrum Binnen-, Kust- en Zeewateren aan het Europees Milieuagentschap over diverse belastende factoren voor de Europese zeeën en de gecombineerde gevolgen ervan", waarin soortgelijke opmerkingen worden gemaakt met betrekking tot de antropogene druk op het mariene ecosysteem; MERKT OP dat dit document meer inzicht zou kunnen bieden in de beschrijvende elementen en regio's die niet zijn behandeld in het Speciaal verslag nr. 26/2020 van de Europese Rekenkamer;
16. WIJST EROP dat de maatregelen voor de instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee onder meer gefinancierd kunnen worden uit het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur (EFMZVA) voor 2021-2027, en de LIFE- en Interreg-programma's; en HERINNERT ERAAN dat in de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 wordt bepaald dat het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij (EFMZV) ook de transitie naar selectievere en minder schadelijke visserijtechnieken moet ondersteunen;
17. VERWELKOMT de drie aanbevelingen van de Rekenkamer met betrekking tot het mariene milieu van de EU maar houdt rekening met de regionale focus van het verslag en onderkent de behoefte aan een gecoördineerd optreden om ook de gevolgen van andere activiteiten voor het mariene milieu te beoordelen.

In kaart brengen van de regelgevings- en administratieve wijzigingen die nodig zijn om gevoelige soorten en habitats te beschermen

18. NEEMT NOTA VAN de aanbeveling van de Rekenkamer dat de Commissie en de betrokken lidstaten uiterlijk in 2022 de banden tussen het milieu- en het visserijbeleid moeten hebben versterkt door de regelgevings- en administratieve wijzigingen in kaart brengen die nodig zijn om gevoelige soorten en habitats te beschermen, en die:

- een snellere toepassing van instandhoudingsmaatregelen uit hoofde van het GVB mogelijk maken; en
- de bescherming uitbreiden naar meer soorten (met name de soorten die zijn aangemerkt als ernstig bedreigd) en habitats, op basis van de huidige wetenschappelijke kennis.

19. STEUNT in dit verband:

- de volledige uitvoering van de bestaande wetgeving en een ambitieuze herziening van de kaderrichtlijn maritieme strategie;
- het vaststellen door de lidstaten van de instandhoudingsdoelstellingen voor alle beschermde maritieme gebieden (BMG's) en het versterken en volledig uitvoeren van de nodige instandhoudings-, beschermings- en herstelmaatregelen om deze doelstellingen te verwezenlijken, waaronder het versterken van beheersplannen of het opstellen ervan, indien deze ontbreken, met de nodige medewerking van belanghebbenden, teneinde ervoor te zorgen dat beschermde soorten en habitats een goede milieutoestand bereiken of behouden;
- het doeltreffender maken van de procedures van artikel 15 van de richtlijn maritieme strategie en artikel 11 van de GVB-verordening, rekening houdend met de relevante procedures van de vogelrichtlijn en de habitatrichtlijn;
- het up-to-date houden van de lijsten van bedreigde en achteruitgaande soorten en habitats, rekening houdend met het beste beschikbare wetenschappelijke advies en het voorzorgsbeginsel, wat de lidstaten mede helpt de instandhoudingsmaatregelen vast te stellen die nodig zijn voor de naleving van de verplichtingen krachtens de milieuwetgeving van de Unie, zoals bedoeld in artikel 11 van de GVB-verordening;
- het verbeteren van het ontwerp en beheer van BMG's om coherente, representatieve en doeltreffend beheerde netwerken in de mariene wateren van de EU-lidstaten te creëren.

20. NEEMT NOTA VAN de aanbeveling van de Rekenkamer dat, gezien de langdurige aantasting van de mariene ecosystemen in de Middellandse Zee, de Commissie en de betrokken lidstaten uiterlijk in 2023:

- analyseren of het raadzaam is om nog meer beschermde visserijgebieden in te stellen in het Middellandse Zeebekken; en
- in het kader van het meerjarenplan voor het westelijke deel van de Middellandse Zee regelmatig verslag uitbrengen over de vorderingen die zijn gemaakt en over de behoefte aan corrigerende maatregelen, zodat deze maatregelen in kaart kunnen worden gebracht en kunnen worden getroffen.

21. STEUNT in dit verband:

- dat de beheers- en instandhoudingsmaatregelen in het kader van het GVB verder worden vastgesteld in overeenstemming met het beste beschikbare wetenschappelijke advies, teneinde overbevissing tegen te gaan en overexploitatie van de rijkdommen van de zee te voorkomen door de passende beheersmaatregelen te nemen met het oog op een duurzamere visserij;
- een doeltreffend visserijcontrolesysteem, met name om illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij te bestrijden;
- dat de EU-instrumenten voor de aanpak van overcapaciteit in de visserij worden afgestemd op de regionale behoeften en milieueffecten.

22. BENADRUKT dat extra maatregelen ter verbetering van de beschermingsmaatregelen in de Middellandse Zee in overeenstemming moeten zijn met het Verdrag van Barcelona van het UNEP/MAP en de bevoegde internationale en regionale visserijorganisaties, teneinde de samenhang tussen de inspanningen op dit gebied te waarborgen.

23. NEEMT NOTA VAN de aanbeveling van de Rekenkamer dat de Commissie en de lidstaten uiterlijk in 2023, in het kader van de volgende programmering van het EFMZVA, moeten hebben onderzocht met welke instrumenten de bijdrage van EFMZVA-financiering aan doelstellingen op het gebied van de instandhouding van het mariene milieu kan worden vergroot;
24. BENADRUKT dat het gebrek aan specifieke middelen voor de bescherming van het mariene milieu een cruciaal probleem is; ONDERSTREEPT dat het EFMZV nationaal enkel gedeeltelijk wordt gebruikt voor de monitoring en vaststelling van maatregelen (waaronder ruimtelijke beschermingsmaatregelen) in overeenstemming met de kaderrichtlijn maritieme strategie, en voor het beheer, het herstel en de monitoring van Natura 2000-gebieden in overeenstemming met de habitatrichtlijn; HERINNERT ERAAN dat het huidige toepassingsgebied van de LIFE-financiering beperkt is tot proef- en innovatieve projecten, waardoor de kans gering is dat deze middelen kunnen worden gebruikt voor beheers- en uitvoeringsmaatregelen die gericht zijn op het bereiken of behouden van een goede milieutoestand van het mariene milieu, of voor overige extra steun voor de instandhouding van de biodiversiteit;
25. HERINNERT ERAAN dat 30 % van de EU-begroting en de NextGenerationEU-uitgaven moet gaan naar klimaatactie, terwijl vanaf 2024 7,5 % – en vanaf 2026 10 % – van de jaarlijkse uitgaven moet gaan naar biodiversiteitsdoelstellingen;
26. BENADRUKT, in dit verband, dat het belangrijk is:
- fondsen en programma's in het kader van het MFK voor de periode 2021-2027 die bijdragen aan de financiering van de bescherming en instandhouding van het mariene milieu zo snel mogelijk vast te stellen;
 - in specifieke financiering, waaronder financiering door de private sector, te voorzien voor de in de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 opgenomen doelstelling om het netwerk van BMG's uit te breiden.